

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין פה.

עין משפט
נר מצוה

מן א מיי פ"ג מהל'
עירובין הלכה כג'
טוש"ע א"ח סי' שטו סעיף
ז: ב מיי שם הלכה ז'
טוש"ע שם סעיף ז'.

רבינו חננאל

בור (שאין) [שבין] שתי
חצירות, מופלג מכותל
זה בארבעה ומכותל זה
בארבעה, והבור באמצע
הסימטא. זה מוציא זיו כל
שהוא ומכלא זה מוציא
זיו כל שהוא ומכלא. ורב
יהודי דידיה אמר אפי'
קניא, דיי לו. אמר אביי
הא דרב יהודי דשמואל
היא, דאי דרב הא אמר רב
אין אדם אוסר על חברו
דרך ארור ופאי קניא לא
צריך. ודייק מיהא דאמר
שמואל היא. זה מוציא
זיו כל שהו ומכלא.
טעמא דאפיין זיו הא לא
אפיין זיו אסור למלאות.
מאי טעמא חבירו שיש
לו רשות בארור האי
סמטא אוסר עליו, ש"מ
אדם אוסר על חברו
דרך ארור. ודייקין לרב
מיהא דאמר שתי חצירות
ושלש חורבות ביניהן, זה
משמש (לה) בסמוך לו
על ידי זריקה וזה משמש
בסמוך לו על ידי זריקה.

בור שבין שתי חצירות מופלגת מכותל זה ד' בו'. פירש נקונטרס
שיש בין שתי חצירות כעין מצוי קטן ואין לוירין פתוחין לו
והצור באותו הפסק זה מוציא זיו כל שהוא עד לצור וממלא דרך חלונו
וכן זה דכיון דמופלגת ד' לא שלטי זיה לאסור זה על זה ומשום
שיהא רשות לשיניהן צמצוי נמי

ליכא שאין דוירין פתוחין לו ללא
ולכא בגלגל ואין משתמשין צו אלא
דרך ארור וצדקין הוא דלפילו זיו נמי
לא ניבעי אלא משום היכר בעלמא
שלא ישמשו צרשות אחרת של שנים
בלא עירוב צרשות מש"ה מתקני הכא
פורתא ולרב לא צריך שום מיקון
לאין אדם אוסר על חברו דרך ארור
ורש"י דאמר רב נחמן אמר שמואל גג הסמוך
לרשות הרבים צריך סולם להחירו
דילמא כדרב פפא אלא מוציא זיו
כל שהוא ומכלא וזה מוציא זיו כל שהוא
ומכלא טעמא דאפיין הא לא אפיין אמרינן
אדם אוסר על חברו דרך ארור ורב מהיכא
איליבא מהא א שתי גזוזמראות זו למעלה
מזו עשו מחיצה לעליונה ולא עשו מחיצה
לתחתונה שתיהן אסורות עד שיערבו ו' ואמר
רב הונא אמר רב לא שנו אלא בסמוכה
אבל במופלגת ארבעה עליונה מותרת
ותחתונה אסורה דלמא שאני הכא דכיון
דלזה בוריקה ושלישול ולזה בשלישול
לחודיה בלזה בוריקה ולזה בפתח דמי אלא
מהא דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב
אמר רב = שני בתים ושלש חורבות ביניהם
זה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה
וזה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה
והראמזעי

צור שבין שתי חצירות. הפרודות זו מזו ומפסקי ציניהן כעין מצוי
קטן ואין דוירין פתוחין לו והצור באותו הפסק מופלגת מכותל זה
ארבעה רב'. דאי לא הו' (ה) דמופלג הוא תשמישו צרשות כמו שהצור
חיה בצרור זו וחיה בצרור זו שרשות שניהן שולטת בה ונתן צרשות

צור שבין שתי חצירות אין ממלאין
הימנה צרשות שזה אוסר על זה עד
שיערבו או עד שיעשו מחיצה תלויה
צבור כך השיב ר"י: זה מוציא זיו כל
שהוא. מכתלו עד לצור וממלא דרך
חלונו וכן זה דכיון דמופלגת ד' לא
שלטי זיה לאסור זה על זה ומשום
שיהא רשות לשיניהן צמצוי נמי ליכא
שאין דויריהן פתוחין לחצר ללא
ולכא בגלגל ואין משתמשין בכך אלא
דרך ארור. וצדקין הוא דזיו נמי לא
ליבעי אלא משום היכר בעלמא שלא
ישמשו צרשות אחרת של שנים בלא
עירוב משום הכי מתקני הכא פורתא
ודכותה אחרת רב טעמא צרשות צפרק
הזורק (דף ק:) ספינה רב הונא אמר
מוציא הימנה זיו כל שהוא וממלא
ומוקמינן לה התם דלזיו אלא היכר
בעלמא דלא ליימי לטלטולי מוכרמלית
אחרת לרה"י ויס לגבי מילי ס"ל
דלאו כרמלית היא אלא קרקעיתא
אבל אירא דמיא מקום פטור הוא
דמיא כמאן דליתנהו דמו: אפינו
קניא. דלא מינכר כולי האי שרי:
והא דרב יהודה. דבעי מיקון כל
שהוא: דשמואל היא. משמואל רביה
גמר לה דלריך מיקון קלת: דאי
דרב. דהוה נמי רביה מיניה לא
גמר לה דהא אין אדם אוסר על
חבירו בתשמיש מופלג כזה שצריך
לזרוק לני צאור ד' טפחים ואפילו
קניא לא צריך: ודשמואל מהיכא. מאיזו מימרא דשמואל סלקא
דעמיה דלציי למשעו דרב יהודה מדשמואל גמר לה. סלקא דעמך
השתא דכי שמעה אציי להא דרב יהודה מילתא צאנפי נפשיה שמעה
אמר רב יהודה צור שבין שתי חצירות מופלגת ארבעה מכאן ומכאן זה
מוציא קנה כל שהוא וממלא וכו' ולא שמעה צדיקא הא דשמואל דאי
עלה דהא דשמואל דזיו כל שהוא שמעה אציי להא דרב יהודה מאי
תביעי לן דשמואל מהיכא הא הכא אשמעינן שמואל צדיקא דבעי
תיקון: לריך סולס קבוע. ואי לא בני רה"ר אסרי עליה דרך ארור
שאין גג זה רצוי לתשמישן אר"כ וזרקין עליו שום דבר דסתם רה"ר
איכא חפוי סמוך לכתלים ומתרחקים על כרחן: דילמא כדרב
פפא. שתשמיש גמור הוא להן צכומתא וסודרא [פד]: אלא מהא בו'.
דאציי שמעה לרב יהודה אצילתיה דשמואל והכי קאמר אציי הא
דבעי רב יהודה קניא משמואל גמר לה דבעי מיקון ואתא לאשמעינן
דשמואל רביה לאו זיו דוקא אמר דכיון דלא בעי זיו ד' דהא זיו
כל שהוא אמר יליף רב יהודה מיניה דה"ה לקניא: ודרב מהיכא.
שמעינן לאין אדם אוסר על חבירו דרך ארור: אלא צכמוכה. שאין
עליונה משוכה מכנגד התחתונה צמשן הכותל ד' טפחים ואע"ג
דגובה מנה עשרה רב טעמיה דאמר [פג]: לזה בשלשול ולזה צוריקה
שניהן אסורין דתשמיש דשלשול צוריקה חשיב תשמיש אצל במופלגת
מכנגדה ד' כיון לאין לתחתונה כאן אלא תשמיש מופלג צמשן זהו
ארור ולאו תשמיש הוא. לא מנינו לשון הפלגה צכ"ס בגובה אלא
(ט) צמשכה כרחן צמתיתין [שס] צד"א צכמוכה בו': שאני הכא דיון דלזה.
צוריקת ארור צוריקת גובה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה שמשלשול
דלי לים: גלוג צכמא וזה צוריקה דמי. אכל גבי צור דשניהן שון
צכפלגה לעולם אימא לך דאסרי: וג' חורבות ציניהן. מחיצות פרוצות
זו לזו ואין צפן דוירין ואין להן צעלים אלא בני הצמים האלו ויש
חלונות צצמים פתוחין לחורבה: זה משמש. בחורבה הסמוכה לו
דרך חלונות ע"י זריקה הואיל ואין לו זה תשמיש גמור בחול שאין
זה פתח פתוח לה אלא חלון אין פירצת המחיצה אסרת ומוותר
להשתמש בכולה והוא אינו יכול להשתמש דרך חלון למרחוק אלא
ע"י זריקה וחצירו אינו אוסר עליו ואע"פ שמשמש זה בחול צוריקה חול
ארור שאין לו עליו תשמיש אלא ע"י ארור אכל צכמוכה לחצרו לא שתמש
אפילו צוריקה הואיל ויש לחצרו זה תשמיש נוח בשלשול סמוך לחלונו:

(א) [לקמן פת. ט] (ב) [לעיל
פת. א] (ג) [לקמן פת. טז:]
(ד) [לקמן פת. טז] (ה) [לקמן
דף פו. א] (ו) [דף פו. א] (ז) [דף
ע. א:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צור וכו'
דמופלג ארבעה רב:
(ב) ד"ה אלא צכמוכה וכו'
אלא בהמשכה דמתן:
(ג) תוס' ד"ה שני וכו' ואינו
רגיל צמצוי זה ולכן:

גליון הש"ס

גמ' א"ל אביי לר"י הא
דר"י דשמואל היא. לעיל
דף ז ע"א נכונת דף י"ח
ע"א כמותו דף י"ב ע"ב:

הצור לחצר מציאין דרך מלמעלה מ"י דהוי מקום פטור דלאמרינן
צמעינן צצמי צצמי נדי רשות היצבים דמותו לזרוק מזה לזה:
ד"למא כדרב פפא. צכומתא וסודרא מעיקרא סלקא דעתיה
דאציי צצמאות ככדים דלותן אין רגילין להתקרב
לכתלים דמשמשין בגג ע"י זריקה כגון אותם שמפשיילין משאות
צנקלות על כתפיהם וכשרוצים לכחף מכתפיהם על הגג ויש הפסק
ד' מן הארור ולגג ומשני צכומתא וסודרא שהוא דבר קל ורגילין
להתקרב לכותל ולא היו דרך ארור:
שני בתים ושליש חורבות ביניהם. פירש נקונטרס שאין לחורבות
צעלים אלא בני הצמים האלה משמע דלכדר דלס י"ש להם
צעלים דאוסרין אותם הצעלים על בני הצמים אע"ג דאינם אוסרין
את החצר ואת המצוי שפתוחין להם דק"ל כרבי יהודה דצית התבן
אינו אוסר וצפיקין א' נמי פסקין כר"ש דאמר דירה בלא צעלים לא
שמה דירה מכל מקום צכוכה מיהא אסור לטלטול ובסוף הדר (נעיל
דף עד.) פירש כן צדיקא גבי דילמא אתי לאפוקי מאני דצמים לחורבה
שאני והרי רשות אחרת היא שיש לה צעלים וצמצוי לא נשתתפה
שאני אוקרת כרתיה לעיל א' אינה אוקרת אלא מקום דירה בלבד
דהיינו מקום פיתא או מקום לינה והא דשרינן הכא להשתמש בסמוך
לו אע"ג שיש לחצירו כמו כן חלק זה אינו אוסר על זה כיון שגם לזה
יש חלק זה דשניהם שותפים צשלתן ואינם אוסרין זה על זה
את הסמוכים כיון דהוי לזה תשמישו צצמות ולחצירו צצקה וצצמי
גזוזמראות דסוף פרכין עשו לתחתונה סילקו נפשייהו מעליונה ואין
אוסרין את העליונה אף על פי שעשו אותה צצמות ויש להם
חלק זה ואין נרתעו לר"י לעשות דירה בלא צעלים דירה לחלואין
לאסור לטלטול בתוכו ואור"י דהא דאמרינן צכוף הדר דילמא אתי
לאפוקי מאני דצמים לחורבה מיירי בחורבה הפתוחה לצית ומיירי
שאותו צית פתוח לצד אחר ואינו רגיל צמצוי א' ולכן אין המצוי
ניתר צצמי וקורה משום צית אלא משום חורבה ומיירי שפיר
הכא בחורבות שיש להם צעלים וכיון דלא דיירי צהו לא אסרי:
לימא

הצור לחצר מציאין דרך מלמעלה מ"י דהוי מקום פטור דלאמרינן
צמעינן צצמי צצמי נדי רשות היצבים דמותו לזרוק מזה לזה:
ד"למא כדרב פפא. צכומתא וסודרא מעיקרא סלקא דעתיה
דאציי צצמאות ככדים דלותן אין רגילין להתקרב
לכתלים דמשמשין בגג ע"י זריקה כגון אותם שמפשיילין משאות
צנקלות על כתפיהם וכשרוצים לכחף מכתפיהם על הגג ויש הפסק
ד' מן הארור ולגג ומשני צכומתא וסודרא שהוא דבר קל ורגילין
להתקרב לכותל ולא היו דרך ארור:
שני בתים ושליש חורבות ביניהם. פירש נקונטרס שאין לחורבות
צעלים אלא בני הצמים האלה משמע דלכדר דלס י"ש להם
צעלים דאוסרין אותם הצעלים על בני הצמים אע"ג דאינם אוסרין
את החצר ואת המצוי שפתוחין להם דק"ל כרבי יהודה דצית התבן
אינו אוסר וצפיקין א' נמי פסקין כר"ש דאמר דירה בלא צעלים לא
שמה דירה מכל מקום צכוכה מיהא אסור לטלטול ובסוף הדר (נעיל
דף עד.) פירש כן צדיקא גבי דילמא אתי לאפוקי מאני דצמים לחורבה
שאני והרי רשות אחרת היא שיש לה צעלים וצמצוי לא נשתתפה
שאני אוקרת כרתיה לעיל א' אינה אוקרת אלא מקום דירה בלבד
דהיינו מקום פיתא או מקום לינה והא דשרינן הכא להשתמש בסמוך
לו אע"ג שיש לחצירו כמו כן חלק זה אינו אוסר על זה כיון שגם לזה
יש חלק זה דשניהם שותפים צשלתן ואינם אוסרין זה על זה
את הסמוכים כיון דהוי לזה תשמישו צצמות ולחצירו צצקה וצצמי
גזוזמראות דסוף פרכין עשו לתחתונה סילקו נפשייהו מעליונה ואין
אוסרין את העליונה אף על פי שעשו אותה צצמות ויש להם
חלק זה ואין נרתעו לר"י לעשות דירה בלא צעלים דירה לחלואין
לאסור לטלטול בתוכו ואור"י דהא דאמרינן צכוף הדר דילמא אתי
לאפוקי מאני דצמים לחורבה מיירי בחורבה הפתוחה לצית ומיירי
שאותו צית פתוח לצד אחר ואינו רגיל צמצוי א' ולכן אין המצוי
ניתר צצמי וקורה משום צית אלא משום חורבה ומיירי שפיר
הכא בחורבות שיש להם צעלים וכיון דלא דיירי צהו לא אסרי:
לימא

ואמנעי